

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กอศจ.ยศ.ทบ. (แผนกอบรมโทร.๘๕๑๔๓)

ที่ กท ๐๔๖๑.๑๕/๗๗๐ วันที่ ๔ ต.ค. ๕๓

เรื่อง การไหว้พระสวคมนต์ถวายเป็นพระราชกุศลฯ

เรียน จก.ยศ.ทบ.

อ้างถึง ๑.หนังสือ กอศจ.ยศ.ทบ.ที่ กท ๐๔๖๑.๕/๖๑๐ ลง ๑๕ มิ.ย.๕๑
 ๒.อนุมัติ จก.ยศ.ทบ.ทำหนังสือ กอศจ.ยศ.ทบ.ที่ ๐๔๖๑.๑๕/๔๗๓ ลง ๒๓ มิ.ย.๕๓
 ๓.ระเบียบการไหว้พระสวคมนต์ของทหาร ตามคู่มือการอนุศาสนาจารย์ พ.ศ.๒๕๓๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติในการไหว้พระสวคมนต์ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๒.บทไหว้พระสวคมนต์ จำนวน ๑ ชุด

๑. ยศ.ทบ. ได้จัดให้มีโครงการไหว้พระสวคมนต์ถวายเป็นพระราชกุศล ถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทุกวันพุธ เวลา ๐๘๓๐ น. ที่รวมพลหน้า บก.ยศ.ทบ. เพื่อเป็นโครงการถวายเป็นพระราชกุศล และตอบสนองนโยบายการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทหาร ทบ. ด้านการพัฒนาคุณธรรม

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ จก.ยศ.ทบ.อนุมัติหลักการให้ กอศจ.ยศ.ทบ. จัดโครงการไหว้พระสวคมนต์ถวายเป็นพระราชกุศลฯ ซึ่งเป็นโครงการสนับสนุนด้านการพัฒนาคุณธรรม ตามนโยบายการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทหาร ทบ. ตามอ้างถึง ๑

๒.๒ จก.ยศ.ทบ.ได้กรุณาอนุมัติให้เพิ่มบทคำอธิษฐานคนไทย หลังเสร็จจากการไหว้พระสวคมนต์แล้ว เพื่อให้ข้าราชการได้กล่าวปฏิญาณตนเป็นข้าราชการที่ดี มีจิตสำนึกพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ รู้รักสามัคคี และเสียสละ เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์และประชาชน ตามอ้างถึง ๒

๒.๓ การไหว้พระสวคมนต์ถวายเป็นพระราชกุศลดังกล่าว ใช้บทไหว้พระสวคมนต์และปฏิบัติตามขั้นตอนตามระเบียบการไหว้พระสวคมนต์ของทหารบางส่วน โดยให้ผู้ร่วมพิธีไหว้พระสวคมนต์ฯ ขึ้นประนมมือแล้วสวคมนต์ ตั้งแต่บทกราบพระจนถึงบทระลึกถึงพระสังฆคณาและถมมือลงประสานกันข้างหน้า แล้วจึงกล่าวบทแผ่เมตตา ต่อจากนั้นจึงประนมมือกล่าวถวายพระราชกุศลและคำอธิษฐานคนไทยตามลำดับอีกครั้ง ตามอ้างถึง ๓

/ ๒.๔ จากขั้นตอนการปฏิบัติ

๒.๔ จากขั้นตอนการปฏิบัติในระหว่างไหว้พระสวดมนต์ด้วยพระราชกุศลา
ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ผู้ร่วมพิธีฯ ประนมมือเมื่อเริ่มไหว้พระสวดมนต์ และลงมือลงเมื่อกล่าว
บทแผ่เมตตา แล้วประนมมืออีกครั้งเมื่อกล่าวคำถวายพระราชกุศลและคำอธิษฐานคนไทย ทำให้
ผู้ร่วมพิธีฯ ต้องประนมมือถึงสองครั้ง ก่อนและหลังกล่าวบทแผ่เมตตา

๑. กอศจ.ยศ.ทบ.พิจารณาแล้ว เห็นว่าขั้นตอนการปฏิบัติของการไหว้พระสวด
มนต์ถวายเป็นพระราชกุศลดังกล่าว เกิดความไม่ต่อเนื่องและทำให้จิตใจของผู้ร่วมพิธีฯ ไม่เป็นสมาธิ
ที่ต้องลงมือลงในระหว่างที่กล่าวบทแผ่เมตตา สมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้มี
ขั้นตอนการปฏิบัติ(ประนมมือ)ต่อเนื่อง เกิดความเหมาะสมและเป็นไปแนวทางเดียวกัน จึงเห็นควร
ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม โดยให้กล่าวคำถวายพระราชกุศลและคำอธิษฐานคนไทยต่อจากบทพระถ้อย
ถึงพระสังฆคณฺณ แล้วจึงกล่าวบทแผ่เมตตาเป็นบทสุดท้าย และให้ผู้ร่วมพิธีฯ ประนมมือตั้งแต่เริ่ม
กล่าวบทกราบพระจนถึงบทคำอธิษฐานคนไทย ต่อจากนั้นจึงให้ลงมือลงประสานกันข้างหน้า
แล้วจึงกล่าวบทแผ่เมตตาเป็นบทสุดท้าย ทั้งนี้ ไม่ขัดต่อระเบียบการไหว้พระสวดมนต์ของทหาร
แต่ประการใด รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติและบทไหว้พระสวดมนต์ฯ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

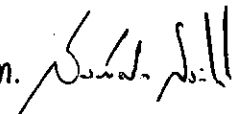
๔. ข้อเสนอ เห็นควรดำเนินการดังนี้

๔.๑ อนุมัติให้ปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติม ขั้นตอนการปฏิบัติและบทไหว้พระ
สวดมนต์ฯ ตามข้อ ๑

๔.๒ ดำเนินให้ นขต.บก.ยศ.ทบ., นขต.ยศ.ทบ. และ นขต.ทบ. ทราบและ
ถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา หากเห็นเป็นการสมควรกรุณาอนุมัติในข้อ ๔

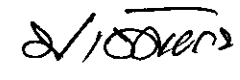
พ.อ.

- อนุมัติตามเสนอในข้อ ๔
พล.ท.
จก.ยศ.ทบ.
๑๗/๓๑/๕๓

ทุกวัด ก่อน กมนัส (นสนท. มณฑล)
ใน ก่อน นศ.กรม มอ
พ.อ. กอศจ.ยศ.ทบ.

พ.อ.
รอง เสธ.ยศ.ทบ. (๑)
๑๗ ๓๑ ๕๓
กรมสรรพากร
กองทนาย
การสื่อสาร
กองส่งมอบ

พล.ต.
รอง จก.ยศ.ทบ.(๒)
๑๗ ๓๑ ๕๓

พล.ต.
รอง.ยศ.ทบ.
๑๗ ๓๑ ๕๓

ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติในการไหว้พระสวมนต์ถวายเป็นพระราชกุศล
แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

เวลา ๐๘๒๐ - กำลังพล ผู้ร่วมพิธี พร้อม ณ ที่รวมพล

๐๘๓๐ - ประธานฯ รับการแสดงความเคารพ จากนายทหารเวร

- นายทหารเวร สั่งแสดงการเคารพ และรายงานยอดกำลังพล

- อศจ.เชิญประธานฯ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยฯ และ กล่าวเชิญชวนผู้ร่วมพิธีฯ

“ ขณะนี้ ประธานฯ (กล่าวเฉพาะตำแหน่ง) จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

ขอเชิญทุกท่านประนมมือ ”

- ประธานฯ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย กราบ ๓ ครั้ง ทำความเคารพธงชาติและ
พระบรมฉายาลักษณ์ แล้วเข้าประจำที่สำหรับประธานฯ (ผู้ร่วมพิธีประนมมือ
เมื่อประธานเริ่มจุดเทียนเล่มแรก และถคมือธงยืนตรง เมื่อประธานฯ จุดธูป
ทำความเคารพธงชาติ และ พระบรมฉายาลักษณ์)

- อศจ. กล่าวเชิญชวนผู้ร่วมพิธีฯ “ ขอเชิญทุกท่านได้โปรดสำรวมจิตเป็นสมาธิ
ตั้งใจไหว้พระสวมนต์ถวายเป็นพระราชกุศล แด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ” (ผู้ร่วมพิธีประนมมือ)

- อศจ. นำไหว้พระสวมนต์ฯ นำกล่าวคำถวายพระราชกุศลฯ และนำกล่าว
บทคำอธิษฐานคนไทย

- อศจ. กล่าวเชิญชวนผู้ร่วมพิธีฯ “ ขอเชิญทุกท่านถคมือลง ประสานกันด้านหน้า
ตั้งใจแผ่เมตตา (ผู้ร่วมพิธีถคมือลงประสานกันข้างหน้า)

- อศจ. นำกล่าวบทแผ่เมตตา (จบแล้วผู้ร่วมพิธียืนตรง)

- ประธานฯ กราบพระรัตนตรัย ๓ ครั้ง ทำความเคารพธงชาติและ
พระบรมฉายาลักษณ์

- ประธานฯ ชี้แจงมอบแนวทางการปฏิบัติงาน

- นายทหารเวร สั่งแสดงการเคารพ

- เสร็จพิธี

ตรวจถูกต้อง

ท.อ.

(บุญมาก มูลตา)

ผอ.กอศจ.อศจ.ยศ.ทบ.

บทไหว้พระสวคมนตรีถวายเป็นพระราชกุศล

ผู้ร่วมพิธี “ยื่นประนมมือ”

บทกราบพระ

อะระหัง สัมมาสัมพุทธโร ภาวะวา /   พุทธัง ภาวะวันดิง อะภิวาเทมิ /
สะ(ห)วากขาโต ภาวะวะตา ชัมโม /   ชัมมัง นะมัสสามิ /
สุปะฏิปันโน ภาวะวะโต สภาวะกะสังโฆ /   สังฆัง นะมามิ /

บทนะโม

นะโม ทัต/สะ ภาวะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุท/ทัต/สะ
นะโม ทัต/สะ ภาวะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุท/ทัต/สะ
นะโม ทัต/สะ ภาวะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุท/ทัต/สะ

บทเจริญพระพุทธคุณ

อิตปิ โส / ภาวะวา อะระหัง สัมมาสัมพุท/โร วิช/ชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิญ
อะนุค/คะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ ัตต/ถา เทวะมะนุส/ตานัง พุท/โร ภาวะวาติ ฯ

บทระลึกถึงพระพุทธคุณ

พระพุทธรเจ้า / ทรงรู้ดีรู้ชอบได้เอง / ทรงบริสุทธิสิ้นเชิง / ทรงสงสารสั่งสอนผู้อื่น /
ให้รู้ดีรู้ชอบด้วย / ข้าพเจ้าถึงพระพุทธรเจ้า / เป็นที่พึ่งตลอดชีวิต / ไม่มีที่พึ่งอื่นจะยิ่งกว่า /

บทเจริญพระธรรมคุณ

สะ(ห)วากขาโต / ภาวะวะตา ชัมโม สันทิฏ/ฐิโก อะกาลิโก เอหิปิต/สีโก โอปะนะยิโก
ปัจ/ัจค/ดิง เวทิตท/โพ วิญญูหิติ ฯ

บทระลึกถึงพระธรรมคุณ

พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธรเจ้า / บ่อมคุ้มครองรักษาผู้ปฏิบัติตาม / ไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว /
ข้าพเจ้าถึงพระธรรมเจ้า / เป็นที่พึ่งตลอดชีวิต / ไม่มีที่พึ่งอื่นจะยิ่งกว่า /

บทเจริญพระสังฆคุณ

สุปะฏิปันโน / ภาวะวะโต สภาวะกะสังโฆ อสุปะฏิปันโน ภาวะวะโต สภาวะกะสังโฆ
ญาอะปะฏิปันโน ภาวะวะโต สภาวะกะสังโฆ สามิจิปะฏิปันโน ภาวะวะโต สภาวะกะสังโฆ
ยะทิทัง ัจ/คาโร ปุริสะยุดาณิ ัจ/ฐระ ปุริสะปุค/กะลา เอสะ ภาวะวะโต สภาวะกะสังโฆ
อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ัทท/ขิณเยโย อัญชะลิกะระณิโย อะนุค/คะรัง ปุญญัก/เขตดิง โลกัฏ/สาติ ฯ

บทระลึกถึงพระสงฆ์คุณ

พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า / เป็นผู้ปฏิบัติดี / ปฏิบัติตรง / ปฏิบัติควร / ปฏิบัติชอบ / เป็นพยานในพระธรรม / คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า / ว่าปฏิบัติตามได้จริง / และมีผลประเสริฐจริง / ข้าพเจ้าถึงพระสงฆ์เจ้า / เป็นที่พึ่งตลอดชีวิต / ไม่มีที่พึ่งอื่นจะยิ่งกว่า /

บทกล่าวคำถวายพระพรราชกุศ

ระคะนัตตะยานุกาเวนะ / ระคะนัตตะยะคะเสสา / นะวะมินทะมะหาราชัสสะ / สะราชินีฯ / กัพะชะยะมังคะลัง โหตุ / ทิมาญโก โหตุ / อะโรโค โหตุ / สุจิโต โหตุ / นะวะมินทะมะหาราชา / สะราชินี /

ด้วยคุณานุภาพแห่งพระรัตนตรัย / ขอพระพรชัยมงคล / จงบังเกิดมี / แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว / และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ / ขอให้ทั้งสองพระองค์ / จงทรงพระเจริญ / มีพระชนมพรรมายิ่งยืนนาน / ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ / ทรงพระเกษมสำราญ / ตลอดกาลเป็นนิตย์ เทอญ.

บทคำอธิษฐานคนไทย

ข้าพเจ้า / .....(ยศ ชื่อ นามสกุล)..... / ขอตั้งสัตยาธิษฐาน /

ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ / พระสยามเทวาธิราช / ดวงพระวิญญูญาณ / แห่งองค์บูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า / ทุกพระองค์ / พระบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว / และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ / ดวงวิญญูญาณของบรรพชน / ผู้เสียสละและห่วงใยชาติบ้านเมือง / ได้โปรดช่วยให้ข้าพเจ้า / สำเร็จสมความตั้งใจ /

ให้เป็นผู้มีสติรู้ตัว / มีปัญญา รู้คิด / ชื่อสัตย์สุจริต / มีหลักการ / เสียสละ / รู้รักสามัคคี / รักหน้าที่ / มีน้ำใจ / รู้ภัย / ประหยัด / ยุติธรรม / ไม่ล่วงล้ำสิทธิผู้อื่น / ยินหยัดเพื่อความถูกต้อง / ฝึกฝนอบรมเยาวชนให้เป็นคนดี / มีความสามารถ / เกิดทุน ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ /

ด้วยตั้งวาจาแห่งสัตยาธิษฐานนี้ / ขอได้โปรดประทานพลังกาย / พลังใจ / และความกล้าหาญ / ในการนำคุณความดีไปปฏิบัติ / เพื่อความวัฒนาถาวร / ของบ้านเมืองต่อไป.

ผู้ร่วมพิธี "อุดมมือองประสานกันข้างหน้า"

บทแม่เมตตา

สัตว์ทั้งหลาย / ที่เป็นเพื่อนทุกข์ / เกิดแก่เจ็บตาย / ด้วยกันหมดทั้งสิ้น / จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด / อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย / จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด / อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย / จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด / อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย / จงมีความสุขกายสุขใจ / รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด ฯ (จบแล้วยืนตรง)